Anna Krawczyk, mgr

Miejska Biblioteka Publiczna im. Ł. Górnickiego

GALERIA KSIĄŻKI w Oświęcimiu

Centrum Literatury Dziecięcej

cld@mbp-oswiecim.pl

Centrum Literatury Dziecięcej – aby służyć tym, którzy służą dzieciom

Children's Literature Center – to serve people
who serve the children

Anna Krawczyk – absolwentka filologii polskiej oraz doktorantka Katedry Literatury Porównawczej Uniwersytetu Śląskiego. Na co dzień – pracownik merytoryczny Centrum Literatury Dziecięcej w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Oświęcimiu. Zajmuje się głównie współprzygotowaniem i koordynacją projektów prowadzonych przy wsparciu finansowym MKiDN (Ogólnopolska Nagroda Literacka im. K. Makuszyńskiego w latach 2012-2014 – promocja czytelnictwa, Kulturowo i Cooltowo w Galerii Książki 2013 – edukacja kulturalna).

Wybrane publikacje:

- *Słoneczna nagroda. O Ogólnopolskiej Nagrodzie Literackiej im. K. Makuszyńskiego* [Sunny prize. About K. Makuszyński's National Prize for Literature], „Guliwer”, 2012
- *Dzieci i świat w oczach Starego Doktora. Poznajemy postać Janusza Korczaka. Konspekt lekcji* [Children and the world in the eyes of the Old Doctor. Getting to know the character of Janusz Korczak. Lesson aoutline] [w:] Tałuc K. (red.), *Czytanie Korczaka. Książki, bohaterowie, postawy*, 2013
- *Ciekawskie dzieciaki* [Curious kids] [w:] Papuzińska J. (red.), *Wandalia ponownie*, 2013.

Anna Krawczyk – graduate of Polish philology and PhD student in Department of Comparative Literature on University of Silesia. She works in Children's Literature Center in Public Municipal Library Galeria Książki of Oświęcim where she prepares and coordinates educational projects and actions. Anna Krawczyk is also interested in ICT and new media tools. Most important activities: co-preparation and coordination of educational projects carried out with financial support of Ministry of Culture and National Heritage (Kornel Makuszyński Nationwide Literary Award in years 2012-2014 – reading promotion, Kulturowo and Cooltowo w Galerii Książki 2013 – cultural education), co-organisation of conference about Janusz Korczak (Public Municipal Library of Oświęcim), co-organisation of discussion panel about children and teenagers' participation in literary culture and culture (Public Municipal Library in Oświęcim), participation in many conferences (with papers about children's literature and reading).

Czym w XXI wieku jest „centrum”? Czy zasadne jest jeszcze w ogóle jakiegokolwiek mówienie o „centrach”? Czy nazywanie czegoś „centrum” nie wydaje się przeżytkiem na miarę XIX-wiecznego modernizmu? Otóż nie, jeśli myśląc o tej kategorii mamy w pamięci derridiańską koncepcję centrum, które nie jest centrum – nie organizuje i nie zamyka struktury, a jedynie jest punktem przecięcia wszystkich należących do niej elementów oraz bezreferencyjnym momentem spotkania w pracy Bricoleur’a (Derrida J. 1986, s. 251-267). Centrum Literatury Dziecięcej, choć terytorialnie leży na peryferiach naukowego i kulturowego świata zajmującego się literaturą i czytelnictwem najmłodszych, powoli dąży do stania się narzędziem stworzonym ze spotkania różnych środowisk i, pomimo ograniczeń instytucjonalnych, sieciuje wiedzę oraz doświadczenie z różnych obszarów związanych z zagadnieniem kultury czytelniczej młodego pokolenia. Za pomocą jakich działań udaje się to osiągnąć i jakie są cele wytyczone przez Centrum na kilka następnych lat? Na te pytania czytelnik znajdzie odpowiedź w tekście.

Oświęcimska Biblioteka

Nie sposób mówić o tym, czym jest, lub czym pragnie się stać Centrum Literatury Dziecięcej (CLD) bez poświęcenia uwagi samej bibliotece – jej idei i specyfice. Do lipca 2011 r. oświęcimska ksiąznica funkcjonowała w kilku odrębnych budynkach: siedzibie głównej oraz filiach. Dzięki staraniom Dyrekcji oraz otrzymaniu dofinansowania w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego zbiory mogły zostać scalone, a Czytelnicy korzystają z nich (i wielu innych udogodnień) w nowym gmachu – Galerii Książki.

Główną ideą tego obiektu, wzorowanego na podobnych siedzibach zagranicznych bibliotek (np. duńskich) było maksymalne otwarcie się na czytelnika – praktycznie nie ma tu miejsc, do których nie mógłby on sam sięgnąć. Nazwa Biblioteki – Galeria Książki – nawiązuje do nowoczesnego charakteru obiektu, do którego przychodzi się nie tylko wypożyczyć książkę lub skorzystać z czytelni, ale również przyjemnie i pożytecznie spędzić wolny czas. Zachęca do tego również specyficzna architektura budynku. Wnętrze budynku ukształtowane zostało wokół otwartych przestrzeni komunikacyjnych tak, by każdy wchodzący niejako przy okazji, mógł poruszać się w niej w sposób nieskrępowany. Wizja Biblioteki oparta jest również na idei „trzeciego miejsca”. Jak pisze Agnieszka Koszowska z Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego:

„Trzecie miejsce” to miejsce odpoczynku – nie tylko od pracy, lecz także od wykonywanych na co dzień rutynowych czynności. Jest neutralną przestrzenią, w której spędzamy wolny czas, spotykamy przyjaciół, odpoczywamy po pracy zawodowej, pracach domowych, nabieramy oddechu przy filiżance kawy (herbaty), obserwujemy i pokazujemy

się innym. „Trzecie miejsca” wzmacniają w nas poczucie przynależności do otoczenia oraz więzi z innymi – znanymi lub potencjalnie bliskimi nam osobami. Są to miejsca, w których tętni życie lokalnej społeczności, gdzie rodzą się nowe pomysły, utrwalają się lub ewoluują ważne w danym środowisku wartości (Koszowska A. 2009 [online])

Chcąc wpisać się w tę ideę zadbano, by w Bibliotece znalazły się nie tylko klasyczne czytelnie książek i prasy oraz wypożyczalnie, ale również dział Multimedia (stanowiska komputerowe, audiobooki, salki kinowe, stanowiska odsłuchowe), przestronna Aula św. Wawrzyńca (sala konferencyjna na 140 miejsc), dwie klasopracownie (obydwie wyposażone w tablice interaktywne, jedna w 10 laptopów), Mikroświat Zabawy (bawialnia, dział prowadzący animacyjne zajęcia czytelnicze dla najmłodszych), Biblioteczny Ośrodek Informacji (tworzenie bibliografii, bibliografia regionalna, wypożyczenia międzybiblioteczne), Czytelnia Internetowa (stanowiska komputerowe, skanery), Biblioteka Młodych (kącik zabaw, VIP – bardzo ważni rodzice z konsolą x-box, czytelnia w Małym Fiacie), czy w końcu – Centrum Literatury Dziecięcej (dalej CLD), jedyny taki dział biblioteczny w całej Polsce.

Skąd się wzięło Centrum?

Historia tworzenia CLD jest długa, bogata i w dużej części przechowywana w przekazach ustnych osób, które bezpośrednio brały udział w tym przedsięwzięciu, jednak na potrzeby powstających na przestrzeni lat prac i artykułów naukowych, wyodrębnionych zostało kilka kluczowych momentów tworzenia się naszego ośrodka.

Idea CLD pojawiła się na początku lat 90. XX wieku. Zrodziła się ona z kontaktów oświecimskiej biblioteki z prof. Joanną Papuzińską oraz innymi badaczami, krytykami i osobami zrzeszonymi w Polskiej Sekcji IBBY. We wstępnych założeniach miał to być ośrodek o charakterze naukowo-badawczym i dokumentacyjnym. Ważną rolę w procesie przygotowania projektu powstania CLD odegrały: współpraca z uczelniami w dziedzinie promocji książki dziecięcej i młodzieżowej; międzynarodowe i ogólnopolskie sesje i konferencje organizowane w latach 1994-2001 (m.in. III Forum Literatury Dziecięcej Krajów Nadbałtyckich, Spotkanie Polsko-Izraelskie Pisarzy Dziecięcych i Młodzieżowych, polsko-niemiecka sesja „Dzieciństwo i sacrum”); posiadanie kolekcji różnorodnych i realizacja programu „Prezentacja kultur innych krajów”, a także organizacja Ogólnopolskiej Nagrody Literackiej im. Kornela Makuszyńskiego (od 2004 roku). Centrum Literatury Dziecięcej, jako osobny dział Miejskiej Biblioteki Publicznej, a dokładnie jej Filii nr 5 – Biblioteki Dla Dzieci i Młodzieży „Pod Słoneczkiem”, zostało uwzględnione w strukturze instytucji w 2007 roku. Wtedy również ustalono zakres działania Centrum, opracowano projekt, który uzyskał wsparcie finansowe Ministerstwa

Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz otrzymano pierwsze dary książkowe od prof. Joanny Papuzińskiej. Przystąpiono także do prac technicznych związanych z opracowaniem zbiorów, a w chwili rozpoczęcia budowy nowego gmachu oświęcimskiej biblioteki powołano Radę Programową, dzięki której grono naukowców z różnych ośrodków na terenie całej Polski dba o jakość merytoryczną podejmowanych przez Centrum działań (*Centrum Literatury Dziecięcej – blog* [online]).

Rada Programowa została ukonstytuowana oficjalnym zarządzeniem Dyrektora Biblioteki, Leszka Palusa, z dnia 17 sierpnia 2012 roku. W jej skład wchodzi: prof. Joanna Papuzińska (poetka, emerytowany pracownik naukowy Uniwersytetu Warszawskiego, inicjatorka Nagrody Literackiej im. K. Makuszyńskiego oraz powstania Centrum Literatury Dziecięcej w Oświęcimiu), prof. Alicja Baluch (Uniwersytet Pedagogiczny, Instytut Filologii Polskiej, Katedra Literatury dla Dzieci i Młodzieży), dr Grażyna Lewandowicz-Nosal (Biblioteka Narodowa, Instytut Książki i Czytelnictwa), dr Anna Maria Krajewska (Biblioteka Narodowa, Zakład Rękopisów), prof. Grzegorz Leszczyński (Uniwersytet Warszawski, Zakład Literatury i Kultury Drugiej Połowy XIX w.), dr Małgorzata Chrobak (Uniwersytet Pedagogiczny, Katedra Literatury dla Dzieci i Młodzieży), prof. Jolanta Ługowska (Uniwersytet Wrocławski, Instytut Filologii Polskiej, Przewodnicząca Rady Programowej), prof. Ryszard Waksmund (Uniwersytet Wrocławski, Instytut Filologii Polskiej), prof. Krystyna Heska-Kwaśniewicz (emerytowany pracownik Uniwersytetu Śląskiego, Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej), prof. Jan Malicki (Dyrektor Biblioteki Śląskiej), mgr Jerzy Woźniakiewicz (Dyrektor Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie), mgr Maria Kulik (Prezes Polskiej Sekcji IBBY), dr Michał Rogoż (Uniwersytet Pedagogiczny, Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej) oraz od roku 2013 dr hab. Alicja Ungeheuer-Gołąb, prof. Uniwersytetu Rzeszowskiego (Katedra Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej).

Co to jest Centrum Literatury Dziecięcej?

Jako że CLD znajduje się w bibliotece, nie powinno nikogo dziwić, że jego rdzeniem i podstawą, na której oparte są wszystkie podejmowane przezeń aktywności – jest księgozbiór. Obecnie jego doborowi poświęcana jest szczególna uwaga – wszystko po to, aby w CLD znajdowały się pozycje służące rzetelnemu i fachowemu spoglądaniu na książkę dziecięcą. Szczególnie z myślą o badaczach gromadzone są: bibliografie (zestawienie tworzone przez prof. Ryszarda Waksmunda, bibliografie sporządzane przez Muzeum Książki Dziecięcej oraz różne inne organizacje, zestawienia tworzone przez CLD na zamówienia), materiały z konferencji (wiele z nich znajduje się w dziale – „książki z autografem” i jest przekazanych przez prof. Papuzińską i innych badaczy), czasopismo „Guliwer”, monografie naukowe, opracowania dotyczące poszczególnych pisarzy, dzieła z zakresu recepcji

i czytelnictwa dziecięcego etc. W celu uzupełniania zbiorów prowadzony jest stały monitoring nowości ukazujących się w wydawnictwach naukowych. Dodatkowym atutem korzystania z Centrum jest bezpośrednie sąsiedztwo obszernej Czytelni Naukowej, z której do CLD można przenieść potrzebne materiały z zakresu nie ujętego w jego zbiorach. Z tego również powodu księgozbiór znajdujący się w CLD zawężony jest do zagadnień ściśle związanych z literaturą dziecięcą.

Ogromny wkład w stworzenie zrębu księgozbioru CLD miała Joanna Papuzińska, toteż w naszym księgozbiorze zostały wydzielone specjalne działy z darami. Są to: książki z autografem (nie tylko dla i od Papuzińskiej, ale również wielu innych ludzi związanych z książką dziecięcą), wydawnictwa drugoobiegowe dla dzieci: czasopismo „Okienko”, biuletyny, książka „Mikołajek w szkole PRL” oraz egzemplarze z prywatnego księgozbioru Pani Profesor (mające z różnych względów wartość bibliofilską).

Centrum Literatury Dziecięcej, wychodząc naprzeciw kierunkom współczesnych badań oraz aktualnym zagadnieniom pojawiającym się wokół literatury dziecięcej, zajęło się również gromadzeniem książek w dwóch specjalnych zbiorach: „Korczakiana” (są to zarówno dzieła samego autora, jak i wspomnienia, biografie i opracowania naukowe na temat twórczości Doktora) oraz „Losy Dziecka” (książki beletrystyczne dotyczące losów dzieci w okolicznościach konfliktów zbrojnych, wspomnienia, jak i opracowania na ten temat).

W zbiorach CLD znaleźć można również tytuły nagradzane w najważniejszych konkursach literackich (m.in. Nagroda Literacka im. Kornela Makuszyńskiego, Książka Roku, Mały i Duży Dong, Konkurs Literacki im. Astrid Lindgren, Konkurs Literacki im. Haliny Skrobiszewskiej, Zielona Gąska), a także książki należące do klasyki literatury dziecięcej, publikacje będące małymi dziełami sztuki edytorskiej, pozwalające na wysuwanie refleksji nad intersemiotycznym, ale też być może postmodernistycznym charakterem współczesnej książki dziecięcej oraz, w końcu, książki kontrowersyjne, przełamujące tabu, dotykające drażliwych i trudnych tematów.

Ważnym elementem CLD są także zbiory obcojęzycznej literatury dla dzieci i młodzieży, pozyskiwane w ramach współpracy z zagranicznymi sekcjami IBBY, zebrane w dwóch kolekcjach: „Dookoła świata z książką obcojęzyczną” – 76 tytułów w różnych językach, z różnych państw, opisanych w katalogu adnotowanym oraz osiemnaście zbiorów jednojęzycznych: amerykańska, angielska, czeska, duńska, francuska, hebrajska, holenderska, japońska, kanadyjska, koreańska, litewska, niemiecka, portugalska, rosyjska, słowacka, szwajcarska, szwedzka oraz ukraińska. Wszystkie te kolekcje udostępniane są jako wystawy różnym instytucjom kultury od wielu lat. W CLD znajduje się bogata dokumentacja dotycząca wędrówek tych materiałów. Część księgozbioru z tej kolekcji to znów dary Papuzińskiej, część otrzymano w ramach współpracy z krajowymi sekcjami IBBY – kontakty te są wciąż utrzymywane oraz poszerzane.

Co robi Centrum? Inspiracje i dobre praktyki

Jednym z najważniejszych działań, prowadzonych obecnie przez bibliotekę, którego koordynatorami są pracownicy CLD, jest przyznawanie Ogólnopolskiej Nagrody Literackiej im. Kornela Makuszyńskiego.

Nagroda ta ustanowiona została w 1994 r. (za książkę wydaną w 1993) przez Fundację „Książka dla Dziecka” i redakcję czasopisma o książce dla dziecka „Guliwer” – w hołdzie dla znakomitego polskiego pisarza dla dzieci i młodzieży, którego książki cechuje humor i silna wiara w prymat dobra. Nagroda jest przyznawana co rok żyjącemu polskiemu autorowi za wyróżniającą się podobnymi cechami książkę literacką dla dzieci młodszych, opublikowaną po raz pierwszy w roku poprzedzającym kolejną edycję nagrody. Miejska Biblioteka Publiczna im. Łukasza Górnickiego w Oświęcimiu przejęła rolę organizatora w 2004 roku. Od początku istnienia tejże nagrody patronat medialny nad jej przyznaniem sprawuje redakcja „Guliwera”. Książki mogą zgłaszać wydawcy, czytelnicy, a także biblioteki i inne zainteresowane instytucje. O zwycięskim tytule decyduje jury powoływane przez organizatora, w niezmiennym od kilku lat składzie (prof. Joanna Papużyńska, dr Małgorzata Chrobak, dr Anna Maria Krajewska, dr Grażyna Lewandowicz-Nosal, mgr Aneta Satława, mgr Ewa Świerżewska, mgr Jerzy Kumiega, mgr Stanisława Niedziela). Nagroda jest pieniężna, laureaci otrzymują statuetkę Koziołka Matołka z brązu, wykonaną przez znakomitego rzeźbiarza Andrzeja Renesa, twórcę pomnika Kornela Makuszyńskiego z Koziołkiem Matołkiem w Zakopanem przed willą „Opolanka”, gdzie znajduje się również muzeum Makuszyńskiego. Odkąd Biblioteka przejęła rolę organizatora, oprócz samego wyłonienia zwycięskiej książki, w ramach projektu podejmowane są różne aktywności związane z promocją polskiej literatury dziecięcej wysokich lotów. W roku ubiegłym był to na przykład cykl zajęć dla dzieci, zarówno literackich, jak i popularnonaukowych, opartych na książkach nagrodzonych w dziewiętnastej edycji konkursu, na Uniwersytecie Bibliotecznych Żaków. W bieżącym roku natomiast (2014) realizowane są warsztaty literackie z sześcioma klasami oświęcimskich szkół podstawowych, a we współpracy z Kuźnią Gier powstanie gra planszowa dotycząca patrona Nagrody i wyróżnionych nią wybranych tytułów.

Warto cytować tu Papużyńską:

Nagrodę Literacką im. Kornela Makuszyńskiego ustanowiliśmy – pragnąc, by nazwiska najlepszych współczesnych polskich autorów piszących dla dzieci znane były wszystkim i aby nie ginęły w zapomnieniu wśród stosów kolorowych „disnejek” (Papużyńska J. [online]).

Rozstrzygnięcie Konkursu i uroczystość wręczenia statuetki Koziołka jest co roku okazją do świętowania – biorą w nim udział dzieci, które przez cały rok

poznają książki nagrodzone w latach wcześniejszych oraz nominowane w danym roku, ale również dorośli: pisarze, rodzice i wszyscy zainteresowani kondycją literatury dziecięcej.

Centrum Literatury Dziecięcej, jako dział współpracujący z PS IBBY oraz mający kontakt z sekcjami tej organizacji na całym świecie, co roku zajmuje się również przygotowaniem obchodów Międzynarodowego Dnia Książki Dziecięcej (2 kwietnia – dzień urodzin H. Ch. Andersena). Święto to ma nie tylko zwracać uwagę na wagę książki w życiu dziecka, ale również wpisywać w świadomość młodych czytelników kulturowe uwarunkowania literatury danego kraju i inspirować do poznawania świata poprzez czytanie. Co roku patronem Dnia jest sekcja IBBY innego kraju, toteż Centrum podejmuje inicjatywy związane nie tylko z literaturą, ale też kulturą i specyfiką państwa-gospodarza. W ciągu ostatnich kilku lat zorganizowane zostały spotkania z Konsulami Meksyku i USA, turniej literacki, Irlandzki Korowód Wyobraźni, spotkanie z podróżnikami oraz wystawy tematyczne w Galerii Przechodnia. Świątując w ten sposób oraz zapraszając do wymienionych aktywności uczniów szkół podstawowych, udaje nam się łączyć promocję czytelnictwa z elementami edukacji kulturalnej.

Równie ważnym elementem w działaniach Centrum jest uczestnictwo przedstawicieli, zarówno jako słuchaczy, jak i prelegentów, w różnych konferencjach naukowych i popularnonaukowych. Były to między innymi: *Children studies jako perspektywa interpretacyjna*, Białystok (organizatorzy: Zakład Literatury Pozytywizmu i Młodej Polski Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu w Białymstoku); *Przetrwanie-przemijanie*, Kraków (Samorząd Doktorantów Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, Słuchacze I roku Studium Doktoranckiego Wydziału Filologicznego UP w Krakowie); *Krajobrazy pamięci – pamięć krajobrazu*, Bukowno (Pracownia Edukacji Regionalnej Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, Miejski Ośrodek Kultury w Bukowni); *Edukacja – kultura – społeczeństwo*, Krzyżowa (Zakład Dydaktyki Historii i Wiedzy o Społeczeństwie Instytutu Historycznego Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocławskie Towarzystwo Miłośników Historii); *Wyczytać świat. Międzykulturowość w literaturze dla dzieci i młodzieży*, Katowice (Katedra Dydaktyki Języka i Literatury Polskiej UŚ); *Droga do młodego czytelnika*, Katowice (Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Katowicach); *Kornel Makuszyński i jego następcy*, Wrocław (Dolnośląska Biblioteka Publiczna im. Tadeusza Mikulskiego we Wrocławiu) oraz szereg innych spotkań. Dzięki uczestnictwu w tych wydarzeniach, pracownicy Centrum mają okazję nie tylko zetknąć się ze środowiskiem akademickim, zaczerpnąć inspiracji wprost od naukowców, ale również zaprezentować, w jaki sposób rezultaty badawcze z poziomu meta, mogą być wykorzystywane w codziennej praktyce. Ponadto, z inicjatywy Centrum, odbyło się kilka sesji i spotkań, w których udział wzięli członkowie Rady Programowej i zaproszeni go-

ście, skierowanych do nauczycieli, bibliotekarzy, pracowników instytucji kultury i wszystkich zainteresowanych. W ostatnich latach były to: sesja literacka *Janusz Korczak: pismo i myśl. Literackie i filozoficzne wcielenia Doktora* (2012) oraz panel dyskusyjny *Czy kultura może być cool? – dylematy edukacji literackiej i kulturalnej XXI wieku* (2013), zorganizowany w ramach projektu z zakresu edukacji kulturalnej *Kulturowo i Cooltowo* w Galerii Książki, którego koordynatorami byli również pracownicy CLD.

W zakresie współpracy z Biblioteką Młodych, oprócz konsultacji merytorycznych, znajduje się również przygotowywanie konspektów zajęć bibliotecznych. W ostatnich latach przez pracowników Centrum zostały przygotowane pakiety edukacyjne do prowadzenia lekcji bibliotecznych o Januszu Korczaku, o kulturze Japonii (z wykorzystaniem teatru *kamishibai*), o Julianie Tuwimie, w zakresie edukacji medialnej oraz edukacji i praw człowieka, związane z książkami nagrodzonymi „Koziołkiem” oraz na życzenie poszczególnych klas i szkół, m.in. o poezji Zbigniewa Herberta czy najnowszej literaturze dla młodzieży.

W końcu, jednym z kluczowych elementów działalności Centrum, jako ośrodka, który służyć ma sieciowaniu wiedzy między środowiskami naukowców i praktyków, jest włączanie się w inicjatywy podejmowane przez ośrodki naukowe i akademickie (np. współtworzenie publikacji *Warto mieć w bibliotece. Książki dla dzieci 2010-2013. Katalog*, Wydawnictwo SBP 2014), a także administrowanie mediami społecznościowymi Centrum oraz powołanie do życia listy mailingowej, dzięki której przekazywane są informacje o konferencjach, publikacjach i innych wydarzeniach istotnych dla osób zajmujących się literaturą dla młodego czytelnika.

W jakim kierunku podąża Centrum?

Po przeprowadzce do nowego gmachu, Centrum Literatury Dziecięcej zostało umiejscowione w pięknym, przestronnym pomieszczeniu, które doskonale może spełniać zarówno funkcję czytelnicy naukowej, jak i pracowni czy miejsca spotkań. Co roku plany na kolejne działania konsultowane są z przedstawicielami Rady Programowej, a jej członkowie na bieżąco udzielają wsparcia pracownikom CLD w zakresie bieżących zadań. Ponadto, pracownicy działu to osoby z umiejętnościami w zakresie ICT (narzędzi technologiczno-komunikacyjnych), dzięki czemu materiały gromadzone w dziale mogą być częściowo udostępniane i promowane również cyfrowo. Doskonałym uzupełnieniem zawartych w niniejszym tekście informacji będzie więc również odwiedzenie strony CLD na Facebooku (*Centrum Literatury...* [online]) oraz śledzenie jego działań na stronie oświęcimskiej książki (*Miejska Biblioteka Publiczna...* [online]).

Powodzenie wszystkich podejmowanych przez CLD przedsięwzięć – ich popularność oraz wysoki poziom merytoryczny, doskonale potwierdzają postawioną na

początku tekstu tezę o nowym, kolażowym i sieciowym charakterze „centrum”. Choć wydawałoby się, że biblioteka i miasto prowincjonalne, jak Oświęcim, stoją na uboczu głównego nurtu w badaniach i działaniach wokół promocji czytelnictwa najmłodszych, to właśnie tu dochodzi do wielu spotkań, tu zawiązuje się wiele znajomości, które owocują później konkretnymi projektami i działaniami. Działania CLD skupiają się na tym, aby pokazywać wszystkim, którym nie jest obojętny los książki dziecięcej, że to temat ważny, potrzebny, który może być podejmowany za pomocą świeżego języka – na styku badań naukowych i codziennej bibliotekarskiej, nauczycielskiej i rodzicielskiej praktyki.

Bibliografia

- Centrum Literatury Dziecięcej* [online], [dostęp: 12.02.2015], dostępny w Internecie: <https://www.facebook.com/centrumliteraturydzieciej?ref_type=bookmark>
- Centrum Literatury Dziecięcej – blog* [online], [dostęp: 26.03.2015], dostępny w Internecie: <<https://cldgk.wordpress.com/>>
- Derrida J. (1986), *Struktura, znak i gra w dyskursie nauk humanistycznych*, „Pamiętnik Literacki”, R. LXXVII, z. 2, s. 251-267
- Koszowska A. (2009), „*Trzecie miejsce*” według Raya Oldenburga [online], [dostęp: 18.06.2014], dostępny w Internecie: <<http://blog.biblioteka20.pl/?p=149>>
- Miejska Biblioteka Publiczna w Oświęcimiu* [online], [dostęp: 02.02.2015], dostępny w Internecie: <<http://mbp-oswiecim.pl/>>
- Papuzińska J., *Nagroda Literacka* [online], [dostęp: 18.06.2014], dostępny w Internecie: <<http://mbp-oswiecim.pl/oferta/nagroda-literacka/>>

Abstrakt

Artykuł dotyczy Centrum Literatury Dziecięcej, unikatowego na skalę krajową działu bibliotecznego, który pełni zadania edukacyjno-badawcze oraz dokumentacyjne i informacyjne, funkcjonującego w ramach Miejskiej Biblioteki Publicznej Galeria Książki w Oświęcimiu. CLD działa pod patronatem Polskiej Sekcji IBBY oraz w porozumieniu z bibliotekarzami i naukowcami z całej Polski, tzw. Radą Programową. W tekście autorka ukazuje korzyści płynące z pozostawania na styku środowiska naukowego i codzienności bibliotekarskiej oraz zakres, w jakim każdy może współpracować z CLD.

Poza krótkim przedstawieniem gromadzonych w CLD zbiorów, w artykule skupiono się na prezentacji działalności Centrum Literatury Dziecięcej (przygotowywanie projektów edukacyjnych, konspektów lekcji bibliotecznych, warsztatów dla nauczycieli i bibliotekarzy, pomoc w kwerendach studenckich oraz koordynacja Ogólnopolskiej Nagrody

Literackiej im. Kornela Makuszyńskiego i Międzynarodowego Dnia Książki Dziecięcej) oraz refleksji dotyczącej konieczności budowania pomostów między dyskursem akademickim a praktyką nauczycieli, bibliotekarzy i rodziców w zakresie czytelnictwa najmłodszych oraz roli, jaką na tym polu mogą odgrywać biblioteki. Przedstawiono również szereg innowacyjnych i dobrych praktyk dotyczących pracy z młodym czytelnikiem i książką realizowanych w bibliotece, inspirowanych łączeniem wiedzy naukowej z doświadczeniem bibliotekarskim.

Abstract

The text is about Children's Literature Centre – unique on a national scale library department, which exists in Public Municipal Library Galeria Książki of Oświęcim. CLC is educational, searching, documentation and informative section of library and works under the patronage of Polish Section of IBBY and in consultation with group of librarians and researchers from whole Poland. Paper presents benefits which come from connections between academic research and everyday library practice. Moreover, text includes information about possible ways how to cooperate with CLC.

Beyond short presentation of CLC collections, paper focuses on this department's actions (CLC prepares educational projects, drafts of library lessons, trainings for librarians and teachers, answers on students queries and coordinates organisation of Kornel Makuszyński Nationwide Literary Award and International Children's Book Day). Furthermore, it contains reflections about building bridges between scientific research and librarians, teachers and parents practice. Library has an important role in this topic and this paper shows how make those connections. It also presents a few innovative actions and good practices around children's book which library in Oświęcim does, inspired by newest scientific research.